

Zamawiający:

Gmina Kuźnia Raciborska
47-420 Kuźnia Raciborska, ul. Słowackiego 4
tel. (32) 419-14-17; fax. (32) 419-14-32

WYJAŚNIENIA DO TREŚCI SPECYFIKACJI ISTOTNYCH WARUNKÓW ZAMÓWIENIA

Numer ogłoszenia: 528282-N-2018 data zamieszczenia: 08.03.2018 r.

Nazwa zadania: „Remont drogi gminnej nr 603304S ul. Kolejowa i Tartaczna w Kuźni Raciborskiej”.

Zamawiający - **Gmina Kuźnia Raciborska** - działając na podstawie art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych informuje, iż wpłynęło zapytanie, dotyczące treści SIWZ w ww postępowaniu, na które Zamawiający udziela poniższej odpowiedzi:

Zapytania z dnia 13.03.2018 r.**PYTANIE 1**

W rozdziale VIII pkt. 2.2. oraz XIV pkt. 2 SIWZ zapisano, iż kosztorys ofertowy należy wykonać metodą kalkulacji szczegółowej. Dodatkowo do kosztorysu szczegółowego należy dołączyć zestawienie materiałów i sprzętu. Wnosimy o zmianę wymaganej metody kalkulacji z szczegółowej na uproszczoną i rezygnację załączenia do oferty zestawienia materiałów i sprzętu. Obecnie, przy braku przepisów prawa powszechnego narzucającą jednolitą formę i treść dokumentu kalkulacyjnego ceny oferty na roboty budowlane, zamawiający powinien ten problem unormować precyzyjnie w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Dlatego też tylko precyzyjne zapisy specyfikacji są warunkiem poprawnej kalkulacji ceny zamówienia publicznego na roboty budowlane. Krajowa Izba Odwoławcza w wyroku z dnia 02 września 2008 r. (sygn. Akt KIO/UZO 866/08) stwierdza, iż to: „Zamawiający ma obowiązek dbałości o precyzyjność, jasność i przejrzystość formułowanych postanowień (w zakresie sposobu obliczenia ceny), a w przypadku dokonania wykładni wyjaśnić wszystkie wskazania jako autor”. Opis sposobu obliczania ceny powinien stanowić zbiór szczegółowych wymagań podanych przez zamawiającego, określający przede wszystkim metodę i podstawy sporządzenia kalkulacji kosztorysowej robót budowlanych przez wykonawcę, sposób i formę jej przedstawienia, a także sposób kalkulacji innych składników przedmiotu zamówienia. Należy mieć na uwadze także to, że opis sposobu obliczenia ceny będzie dotyczył wszystkich przedmiotów zamówienia publicznego tj. robót budowlanych oraz ewentualnych dostaw i usług, które składać się mogą na przedmiot zamówienia. W cytowanym już powyżej wyroku z dnia 02 września 2008 r, Krajowej Izby odwoławczej (sygn.. akt KIO/UZO 866/08) czytamy: „Fakt istnienia standardów kosztorysowania robót budowlanych, nie przesądza o tym, że zamawiający postępując się pojęciem funkcjonalnym na rynku usług budowlanych, nie nada takiemu pojęciu odmiennego brzmienia. Zamawiający może określić własne wymagania dotyczące potrzebnych mu elementów kalkulacyjnych, a jeżeli oczekuje opracowania kosztorysu ofertowego w oparciu o określony standard, to powinien się do niego odwołać w specyfikacji istotnych warunków zamówienia ... Szczegółowość kosztorysów może od siebie odbiegać z uwagi na różne poziomy agregacji składników cenotwórczych, a tym samym rozumienie pojęcia kosztorys szczegółowy może być pojmowane przez różnych wykonawców, zwłaszcza w przypadku wykonawców nie posiadających siedziby w Polsce”.

W związku z brakiem przedstawienia przez Zamawiającego stosowanych wytycznych odnośnie wszelkich składników wynagrodzenia, a ponadto w odniesieniu do faktu, iż prawidłowo sformułowany opis sposobu

obliczenia ceny na roboty budowlane powinien zawierać nie tylko informację o metodzie, według której mają być sporządzone kalkulacje ofertowe, ale także powinny być w owym opisie przywołane formuły kalkulacyjne – nie jest możliwe zastosowanie metody szczegółowej kalkulacji. W odniesieniu natomiast do kwestii rozliczeń pomiędzy Wykonawcą a Zamawiającym w toku realizacji- zgodnie z przyjętą linią orzeczniczą KIO – wystarczający byłby sam kosztorys uproszczony, określający ceny jednostkowe w ramach wykonywanego przedmiotu umowy.

W związku z powyższym wnosimy o rezygnację z warunku dołączenia do faktury kosztorysu szczegółowego, szczególnie z uwagi na fakt, iż Zamawiający jako formę rozliczenia z Wykonawcą przyjął wynagrodzenie ryczałtowe.

PYTANIE 2

Kosztorys ofertowy nie jest dokumentem, który potwierdza, że oferowane roboty budowlane odpowiadają wymaganiom zamawiającego, kosztorys określa cenę i zakres świadczenia (KIO/UZP 321/08). Przyjmuje się, że kosztorys ofertowy w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w którym zamawiający przewiduje wynagrodzenie ryczałtowe ma charakter jedynie informacyjny i pomocniczy. Powyższe potwierdzają wyroki Krajowej Izby Odwoławczej, w których KIO wskazuje m.in. :

- „Zasadą jest, iż wynagrodzeniu ryczałtowym kosztorysy załączone do oferty mają charakter informacyjny, a braki w nich nie są podstawą do jej odrzucenia...” (KIO 1673/11)”

- „...brak jednego z kosztorysów ofertowych nie wpłynęła na ocenę, czy treść oferty Odwołującego jest zgodna z treścią SIWZ. Na treść oferty nie wpływa bowiem sama okoliczność, czy do oferty Odwołującego jest zgodna z treścią SIWZ. Na treść oferty nie wpływa bowiem sama okoliczność, czy do oferty załączono określony dokument wskazany w SIWZ, lecz należy każdorazowo badać, jaki wpływ ma ten brakujący dokument na treść oferty rozumianą jako zakres przyszłego świadczenia wykonawcy. W sytuacji, gdy cena oferty jest ceną ryczałtową, kosztorys, który należy załączyć do oferty co do zasady nie jest treścią oferty – bowiem wynika z niego zakres świadczenia wykonawcy...”(KIO/UZP 139/10);

- „... w sytuacji gdy cena jest ceną ryczałtową , wady dokumentów, na podstawie których dokonano jej wyliczenia, nie mają znaczenia dla poprawności oferty, a kosztorys ma jedynie znaczenie pomocnicze” (KIO/UZP 345/08)

- „... w związku z ryczałtowym charakterem wynagrodzenia za wykonanie przedmiotu zamówienia, zamawiający nie ma podstaw do odrzucenia oferty z powodu występujących w jej kosztorysie ofertowym rozbieżności w stosunku do kosztorysu nakładczego w zakresie rodzaju wycenionych materiałów i ich ilości”(KIO/UZP/ZO/0-290/06);

- „... domaganie się przez zamawiającego kosztorysu można mieć uzasadnienie tylko jako materiał informacyjno-pomocniczy. Przy cenie ryczałtowej kosztorys nie może być podstawą do oceny ofert”(KIO/UZP/ZO/0-430/06.

Wnosimy o rezygnację z żądania kosztorysu szczegółowego lub zmianę formy wynagrodzenia na rozliczenie kosztorysowe - kosztorysem uproszczonym.

PYTANIE 5

Umowa §7 wynagrodzenie ust. 4 b) podstawą do określenia nakładów rzeczowych będą normy zawarte w kosztorysach, a następnie wycena indywidualna Wykonawcy zatwierdzona przez Zamawiającego. Wnosimy o wykreślenie podstawy z uwagi na:

- zasady kosztorysowania robót budowlanych nie są regulowane żadnymi przepisami prawnymi, za wyjątkiem zasad sporządzenia kosztorysu inwestorskiego w zamówieniach publicznych.
- katalogi nakładów rzeczowych zawierają normatywy dla robót standardowych realizowanych w przeciętnych warunkach,
- W razie korzystania KNR, jako podstawy rozliczeń, strony muszą mieć na uwadze warunki przy których były opracowane normatywy, a szczególnie postanowienia założeń ogólnych i szczegółowych do KNR-ów, przy których opracowano normatywy,
- w przypadkach zdecydowania o ustaleniu wynagrodzenia kosztorysowego w oparciu o KNR, strony winny określić sposób rozliczenia skutków kosztowych dla robót wykonywanych w warunkach szczególnych, ponadprzeciętnych, które nie zostały uwzględnione w tych katalogach
- w przypadku braku odpowiedniej pozycji w katalogu nakładów rzeczowych należy przeprowadzić analizę indywidualną dla ustalenia odpowiednich nakładów rzeczowych oraz dodatków.

ODPOWIEDŹ NA PYTANIE 1, 2 i 5:

W Dziale XIV SIWZ Zamawiający określił, że **wymaga przedłożenia wraz z ofertą Kosztorysu ofertowego – szczegółowego. Kosztorys ofertowy stanowi element niezbędny do ustalenia typu lub rodzaju oferowanego materiału. Na jego podstawie Zamawiający będzie weryfikował zgodność treści oferty z treścią SIWZ wobec czego wymagane jest dołączenie kosztorysu do oferty. Kosztorys musi zawierać zbiorcze zestawienie rodzajów i typów materiałów oraz wyrobów, na podstawie którego Zamawiający zweryfikuje zgodność zastosowanych materiałów z wymaganiami SIWZ.** Zamawiający w niniejszym postępowaniu określił znaczenie kosztorysu dla oferty i przyszłej umowy.

Zamawiający zobowiązany jest wybrać ofertę poprawną merytorycznie oraz najkorzystniejszą.

Nawet przy wynagrodzeniu ryczałtowym kosztorys ofertowy może stanowić istotną merytoryczną część oferty, którą wykonawca musi złożyć i która musi być sporządzona prawidłowo. Zgodnie z zamiarem Zamawiającego wymagany kosztorys ofertowy – szczegółowy stanowić będzie treść oferty i jest dokumentem, który nie będzie mógł być uzupełniony w oparciu o przepisy art. 26 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych, gdyż prowadziłoby to do zmiany treści oferty. Pogląd ten został wyrażony w najnowszym orzecznictwie KIO w sprawach o podobnym stanie faktycznym wyrok z dnia 23 czerwca 2017 r. (sygn. akt KIO 1104/17).

Żądając w SIWZ przedstawienia przez Wykonawców wraz z ofertą kosztorysu ofertowego – szczegółowego, nawet przy wynagrodzeniu ryczałtowym, Zamawiający będzie mógł zweryfikować, jakie założenia przyjął wykonawca przy opracowywaniu. Niezależnie od sposobu wypłacania Wykonawcy wynagrodzenia zarówno dla Zamawiającego jak i dla konkurujących ze sobą Wykonawców – istotne jest, czy we wszystkich ofertach przedmiot zamówienia został zaferowany w sposób poprawny i kompletny, zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia, a także czy został prawidłowo wyceniony. Zawarcie w SIWZ żądania przedłożenia kosztorysu szczegółowego wymaga od Wykonawców dokładniejszego przeanalizowania swoich ofert, a tym samym podnosi prawdopodobieństwo uzyskania ofert solidniejszych i bardziej porównywalnych. Sporządzenie

kosztorysu ofertowego - szczegółowego przez Wykonawcę pozwala na staranne przygotowanie oferty i zmniejsza ryzyko wystąpienia błędów, które mogą dyskwalifikować ofertę jako niezgodną z opisem przedmiotu zamówienia.

Określenie wynagrodzenia jako ryczałtowego nie oznacza, że podczas realizacji umowy nie zmieni się jego wysokość ani że jego poszczególne elementy nie będą konieczne do dokonania rozliczeń. W praktyce czasami niestety dochodzi do sytuacji, w której zachodzi potrzeba zmiany, bądź rozwiązania umowy przed zakończeniem wszystkich prac, zamawiający są też zobowiązani do wypłaty wynagrodzenia podwykonawcom, koryguje się też dokumentację projektową wprowadzając roboty zamienne, czy dokonuje płatności częściowych.

Dodatkowo ceny jednostkowe i stawki z kosztorysów ofertowych wykorzystywane są przy zleceniu robót dodatkowych, trudno jest bowiem nie odnieść się wówczas do kosztorysu ofertowego przy negocjowaniu stawek za wykonanie nowych robót. Oczywiście jest, że rezygnując z danych robót na rzecz robót nowych, strony skorygują zakres prac i wynagrodzenia odejmując koszt robót niewykonanych właśnie według wyceny danych pozycji w kosztorysach ofertowych, a także skorzystają z podanych w kosztorysie cen, ustalając wynagrodzenie za roboty zamienne.

W Dziale III SIWZ oraz w paragrafie 9 ust.1 wzoru umowy Zamawiający określił, że rozliczenie robót w zakresie wynagrodzenia częściowego sporządzane będzie w oparciu o dokonany obmiar wykonanych robót oraz kosztorys wykonanych prac sporządzony na podstawie kosztorysu ofertowego.

W paragrafie 7 ust. 4 wzoru umowy Zamawiający zawarł również zapisy dotyczące zasad wyceny ewentualnych robót dodatkowych koniecznych do wykonania przedmiotu zamówienia, których rozliczenie będzie następować na podstawie kosztorysów na roboty dodatkowe. Kosztorysy robót dodatkowych sporządzane winny być w oparciu o następujące założenia:

- a) ceny jednostkowe oraz składniki cenotwórcze (robocizogodzina r-g; koszty pośrednie Kp; Zysk Z) zostaną przyjęte z kosztorysu ofertowego złożonego przez Wykonawcę;
- b) w przypadku, gdy nie będzie możliwe rozliczenie danej roboty w oparciu o zapisy w pkt a), brakujące ceny czynników produkcji zostaną przyjęte z zeszytów SEKOCENBUD (jako średnie) za okres ich wbudowania,
- c) podstawą do określenia nakładów rzeczowych będą normy zawarte w kosztorysach ofertowych, a w przypadku ich braku odpowiednie pozycje z katalogów nakładów rzeczowych a następnie wycena indywidualna Wykonawcy zatwierdzona przez Zamawiającego.

Reasumując Zamawiający nie zmienia wymogu zawartego w SIWZ, dotyczącego przedłożenia przez wykonawców wraz z ofertą kosztorysu ofertowego – szczegółowego. Bez zmian pozostaje również ryczałtowa forma wynagrodzenia.

PYTANIE 3

Dotyczy SIWZ Rozdział III pkt. 9 oraz umowa §7 Wynagrodzenie.

Z treści SIWZ i wzoru umowy wynika, że wynagrodzenie jest ryczałtowe, w związku z czym, przedmiar nie powinien być jedyną podstawą wyceny. Cena ryczałtowa to cena za całokształt zadań określonych w dokumentacji projektowej, a ewentualne kosztorysy mogą mieć znaczenie pomocnicze dla Wykonawcy w celu oszacowania kosztu. W przypadku wynagrodzenia ryczałtowego o zakresie świadczenia decyduje szczegółowy opis przedmiotu zamówienia, a nie kosztorys ofertowy. W konsekwencji nawet w przypadku, gdy wykonawca pominął jakieś roboty w kosztorysie ofertowym, to brak wyceny ich wartości nie zwalnia wykonawcy z obowiązku ich wykonania (wyrok 15 stycznia 2010 r. Sądu Okręgowego w Kielcach VII Ga).

Wymóg zamawiającego, aby wykonawca w kosztorysie ofertowym ograniczył się jedynie do przedmiaru, nie znajduje żadnego uzasadnienia i pozostaje w sprzeczności z istotą wynagrodzenia ryczałtowego.

ODPOWIEDŹ NA PYTANIE 3:

Zamawiający określił w Dziale XIV pkt 3. w SIWZ, że do wyliczenia ceny służy przedmiar robót, specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót i dokumentacja projektowa, wobec czego jak wynika z powyższych zapisów SIWZ przedmiar robót nie stanowi jedynej podstawy wyceny robót.

PYTANIE 4

Umowa §8 Zabezpieczenie należytego wykonania umowy – wnosimy o zmianę ust. 1 na:

-Wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w formie ..... w wysokości 10% wartości ofertowej brutto, co stanowi kwotę: .....zł (słownie:.....)

Zapis powinien być zgodny z ustawą Pzp oraz faktem, że zabezpieczenie wnosi się PRZED podpisaniem umowy w związku z tym niemożliwe jest powołanie się na zapis nie zawartej jeszcze umowy

ODPOWIEDŹ NA PYTANIE 4:

Zamawiający informuje, że dokonuje zmiany zapisu w § 8 ust. 1 wzoru umowy (załącznik nr 4 do SIWZ), który przyjmuje następujące brzmienie:

„§8
Zabezpieczenie należytego wykonania umowy

1. *Wykonawca wniósł, przed zawarciem niniejszej umowy zabezpieczenie należytego wykonania umowy w formie .....w wysokości 10% ceny całkowitej podanej w ofercie, co stanowi kwotę: .....zł (słownie: .....).*”

PYTANIE 6

W przypadku odmowy rezygnacji z kosztorysu ofertowego metodą szczegółową prosimy o przekazanie Wykonawcom plik ath będący w posiadaniu Zamawiającego.

ODPOWIEDŹ NA PYTANIE 6:

Udostępnienie oferentom przedmiarów w formie plików pdf jest wystarczające. Nie wszyscy oferenci posiadają programy kosztorysowe, które wykorzystują rozszerzenie ath. Istnieje możliwość wykorzystania przez oferentów programów do konwersji plików pdf na dowolny szablon wykorzystywany przez oferenta. Udostępnienie przedmiarów z rozszerzeniem ath może narazić Inwestora na zarzut nierównego traktowania oferentów.

Zamawiający informuje, że udzielone odpowiedzi są wiążące dla wszystkich Wykonawców biorących udział w przedmiotowym postępowaniu, a w przypadku rozbieżności pomiędzy treścią SIWZ, a treścią udzielonych odpowiedzi, jako obowiązującą należy przyjąć treść pisma zawierającego późniejsze oświadczenie Zamawiającego.

BURMISTRZ

.....
Inż. Paweł Macha
zatwierdził

Kuźnia Raciborska, dnia 20.03.2018r.

Kierownik Zamawiającego